

Skien

VIDEREGÅENDE SKOLE

Musikkteori

Forberedelse til ferdighetsprøver ved Musikklinja

Til deg som søker Musikk ved Skien vgs.

Vi vet av erfaring at forkunnskapene deres er veldig forskjellige. Noen av dere har spilt etter noter i mange år, og har kanskje hatt timer i hørelære, akkordforståelse og slikt gjennom sommerkurs i korps el.l.

Andre har aldri brukt noter, og har kanskje heller ikke fått opplæring i dette på skolen.

Gjennom mange år har vi sett at enkelte av de som ikke kan noter når de starter på musikk på videregående sliter gjennom hele skolegangen med å lære seg det som skal til for å mestre alle de forskjellige musikkfagene vi har.

Derfor ønsker vi å sette fokus på noteteorien allerede nå.

Det er ikke meningen at dere skal kunne alt før dere starter. Det er heller ikke meningen at dere skal bruke all deres tid på å jobbe med dette – det viktigste for dere nå er å gjøre det bra der dere er (10. klasse), og å øve på spill eller sang. Men vi ønsker gjennom ferdighetsprøvene å teste ut hva dere sitter med av notekunnskap, og stimulere dere til å jobbe så mye med dette at dere har noe grunnlag, og ikke stiller helt blank.

Dette heftet er ment som en hjelp til deg som ikke har jobbet noe særlig med notekunnskaper fra før. Dersom du lærer deg det som står i heftet vil du kunne svare på det meste du blir spurt om på ferdighetsprøvene, og du vil være bedre forberedt på å starte på musikklinja.

Det er lurt å spørre noen om hjelp dersom dette er nytt for deg. Kanskje du har en venn som kan noter, eller en lærer som kan hjelpe til å forklare det du synes er vanskelig.

Innhold

- Nøkler og notenavn
 - Fortegn
 - Noteverdier
 - Punktering
 - Triol
 - Taktart og taktstreker
-

Nøkler og notenavn

En nøkkel markerer på hvilken linje du finner en bestemt tone:

G-nøkkel: F-nøkkel:

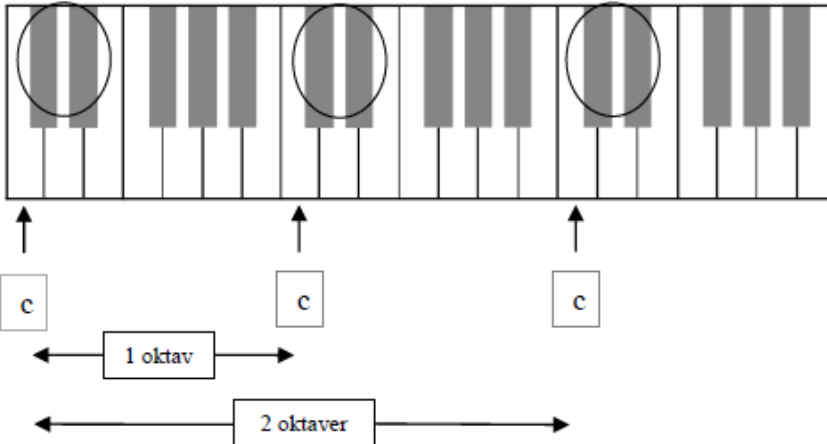
Sammenhengen mellom nøklene:

F-nøkkelen kan ses på som en forlengelse under G-nøkkelsystemet

På pianoet finner du C-ene til venstre for 2 sorte:

2 sorte 2 sorte 2 sorte

Avstanden mellom disse c-ene kalles **en oktav**.

Dette er notenavnene fra c til c

Fortegnene #, b og oppløsningstegn

foran en note hever noten med et halvt tonetrinn

A musical staff in treble clef showing the effect of the sharp sign (#) on notes C through C. Above the staff, letters C, D, E, F, G, A, H, C are written. Below each letter is a black vertical bar with a label: 'ciss' under C, 'diss' under D, 'eiss' under E, 'fiss' under F, 'giss' under G, 'aiss' under A, 'hiss' under H, and 'ciss' under C. Arrows point from these labels to the notes on the staff. The notes are: C (one sharp), D (two sharps), E (three sharps), F (three sharps), G (two sharps), A (one sharp), H (no sharp), and C (no sharp). The labels 'eiss', 'fiss', 'giss', and 'hiss' are also written above the staff with arrows pointing to the notes F, G, A, and H respectively.

NB! Legg merke til eiss og hiss. Her er det ingen sort tangent over og nærmeste halvtonetrinn blir f og c.

b foran en note senker noten med et halvt tonetrinn

A musical staff in treble clef showing the effect of the flat sign (b) on notes C through C. Above the staff, letters C, D, E, F, G, A, H, C are written. Below each letter is a black vertical bar with a label: 'cess' under C, 'dess' under D, 'ess' under E, 'fess' under F, 'gess' under G, 'ass' under A, 'b' under H, and 'cess' under C. Arrows point from these labels to the notes on the staff. The notes are: C (no flat), D (one flat), E (two flats), F (two flats), G (one flat), A (no flat), H (one flat), and C (no flat). The labels 'fess', 'gess', 'ass', and 'b' are also written above the staff with arrows pointing to the notes F, G, A, and H respectively.

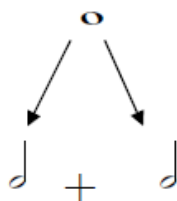
NB! Legg merke til cess og fess. Her er det ingen sort tangent under og nærmeste halvtonetrinn blir h og e.

♯ kalles oppløsningstegn eller kvadrat og opphever virkningen av et annet fortegn

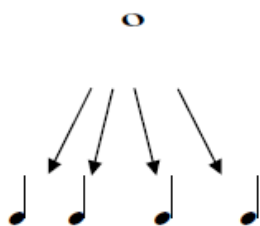
Noteverdier

Helnote		Helpause	
Halvnote		Halvpause	
Firedelesnote		Firedelespause	
Åttedelsnote		Åttedelspause	
Sekstendelsnote		Sekstendelspause	

En helnote varer dobbelt så lenge som en halvnote:

og en helnote varer like lenge som 4 firedeler:

Flere åttedeler eller sekstendeler etter hverandre bjelkes som regel sammen:

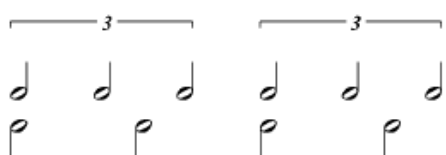
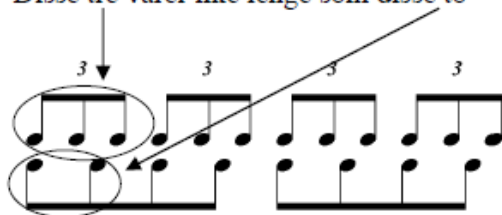
Punktering

Punktering forlenger noteverdien med 50%

$$\text{♩.} = \text{♩} + \text{♩} \quad \text{♪.} = \text{♪} + \text{♪}$$

Triol

Disse tre varer like lenge som disse to

Taktart og taktstreker

Taktarten forteller oss **hvor mange** og **hvilken noteverdi** det skal være i hver takt.

Hvert slag er en **4-del** langt

Her er det **3 slag** i hver takt og slagene er en **8-del** lange

Når en takt er full setter vi **taktstrek**

Til slutt litt generell informasjon:

Ferdighetsprøve:

Du inviteres til en frivillig ferdighetsprøve ved Skien v.g.skole. Du svarer på om du vil delta på denne eller ikke når du søker i Vigo. Dersom du ikke ønsker å delta, vil du konkurrere på poeng som vanlig. Dersom du melder deg til ferdighetsprøvene vil du ha mulighet for å få tilleggs poeng, som kan øke din sjans for å komme inn. De som takker ja til å delta på ferdighetsprøve får melding fra skolen om hvor og når de skal møte opp.

Ferdighetsprøven i **musikk** vil inneholde følgende:

- a) Spill / sang på fordypningsinstrumentet + eventuelle bruksinstrumenter:
Her skal du fremføre selvvalgt stoff. Du kan vise eventuell allsidighet ved å spille flere instrumenter / synge. Du må velge ut repertoar som gir skolen et best mulig bilde av hva du står for. Varighet fra 5 til max. 8 minutter til sammen. Du må være forberedt på at læreren kan gi deg noen øvelser eller oppgaver underveis. Dersom juryen trenger å vite mer om deg kan det hende du får instruksjon eller noen øvelser å utføre.
- b) Gehør- og teoriprøve.
Skriftlig prøve som omfatter
 - test av evnen til å oppfatte melodier og rytmer
 - test av evnen til å høre forskjell på dur- og molltreklanger
 - teorioppgaver i samsvar med innholdet i dette heftet
- c) Samtale: Skolen ønsker med en samtale å danne et bredere bilde av deg, samt å finne ut hvorfor du ønsker å gå på Musikk, dans, drama.
Du kan også få spørsmål for å vise hvor godt du er orientert innen forskjellige musikkstiler.

Skolen har dessverre ikke mulighet til å stille med akkompagnatør. Dersom du trenger dette må du skaffe det selv. Det går også greit å bruke playback, eller fremføre uten akkompagnement. Dersom du har behov for utstyr må du gi melding om dette i god tid.

Musikk, dans og drama

Å gå på Musikk, dans, drama er å ta i bruk hele seg.
Dersom du brenner for å arbeide med dine kreative sider,
og samtidig få utviklet dine allmennkunnskaper så er
utdanningsprogram MDD noe for deg.

Noe mer du lurer på?

Ta kontakt med
avdelingsleder Ivar Fiane
35 91 80 06 - ivar.fiane@vtfk.no

Besøksadresse: Hollenderigata 5, 3732 Skien
Postadresse: Postboks 2844, 3702 Skien
Tlf: (+47) 35 91 80 00
E-post: skien.vgs@vtfk.no

Sammen om læring!

www.vtfk.no/skoler/skien-vgs